

سرمایه داری و اسکان غیررسمی در جهان سوم

(نمونه مورد مطالعه : ایران)

*پویان مذهب¹

1- دانشجوی دکتری شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال ، mozaheb.pouyan@gmail.com

چکیده

اسکان غیررسمی به عنوان یکی از مهم ترین عارضه های شهری مدرن در کشور های جهان سوم چالش عظیمی را بر سر راه توسعه پایدار این کشورها رقم زده است . پدیده ای که حاصل از اجرای الگوهای وارداتی از مدل اقتصاد صنعتی جهان غرب در جهت یکپارچه سازی این الگو در جهان بوده است. دستاورد این تبعیت محض چیزی جز رو به افزایش نهادن فقر شهری ، نابرابری های اجتماعی ، مهاجرت های فزاینده ارتش بیکاران به کلانشهر ها و به تبع آن تشکیل سکونت گاههای خودرو و زایش آسیب های اجتماعی حاصل از آن در بطن شهرها نیست . پیامدهایی که هر کدام به تنهایی تهدیدی سترگ در راه توسعه شهر های کشورهای جهان سوم به حساب می آیند . رویکردهای ارائه شده در جهت برخورد با این عارضه شهری تا به امروز کمک شایانی در جهت رفع ریشه ای این پدیده نکرده اند . رویکردهایی که خود غالباً تجویز شده توسط نظام اقتصاد سرمایه داری جهانی بوده است . در نتیجه چاره برخورد با این پدیده را باید در رویکردی هایی فراتر از این تجویز ها جستجو کرد . این پژوهش با ماهیت کاربردی و با استفاده از روش توصیفی - تحلیلی و با اتکا بر مطالعات اسنادی و کتابخانه ای سعی در تحلیل شکل گیری پدیده اسکان غیررسمی و بررسی ناکارآمدی رویکردهای موجود نسبت به این مقوله در جهان سوم و بالاخص کشور ایران دارد و به دنبال و کنکاش رویکردی و راهکارهای ارائه شده تا به امروز است . رویکردی که حل ریشه ای عارضه حاشیه نشینی را در تغییر مدل های اقتصادی وابسته به نظام اقتصاد سرمایه داری جهانی در کشور های در حال توسعه دنبال می کند .

واژه های کلیدی : اسکان غیررسمی ، حاشیه نشینی ، مهاجرت ، جهان سوم ، اقتصاد سرمایه داری